Giữ an toàn trên Facebook

Facebook là trang mạng xã hội phổ biến nhất thế giới, với hơn 2 tỷ người dùng trên toàn thế giới. Có khoảng 15 triệu người dùng ở Úc, với khoảng 3,1 triệu người trên 55 tuổi thích những lợi ích mà nó mang lại, bao gồm:

- kết nối với bạn bè và gia đình, đặc biệt là khi đang đi du lịch
- kết nối lại với những người quý vị có thể đã mất liên lạc.
- chia sẻ hình ảnh và video
- tham gia các nhóm có sở thích chung.

Khi sử dụng với sự cẩn thận đúng mức, Facebook có thể là nguồn giải trí thú vị và là cách kết nối tuyệt vời.

Facebook trông ra sao

Trang Timeline (Dòng thời gian) trên Facebook của quý vị là một bộ sưu tập hình ảnh và trải nghiệm cá nhân, kể câu chuyện về quý vị.

Nó bao gồm ảnh Hồ sơ **(a)**, thông tin Hồ sơ **(b)**, Ảnh **(c)** và danh sách Bạn bè **(d)**.

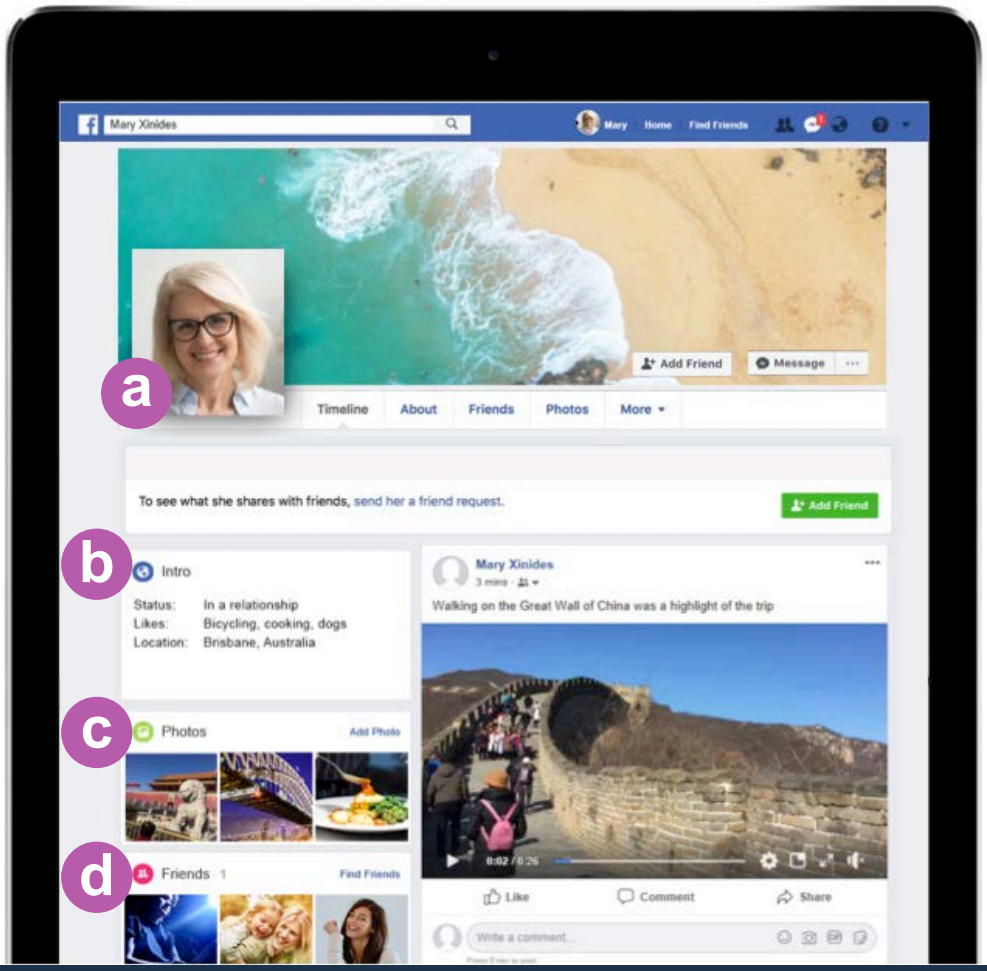

Kiểm soát cài đặt riêng tư của Facebook

Quý vị có thể kiểm soát ai có thể xem tin nhắn và ảnh đăng trên trang Facebook của mình thông qua điều chỉnh các cài đặt riêng tư. Trên máy tính xách tay, chọn mũi tên lộn ngược ở trên cùng bên phải một trang Facebook (▾) và chọn Cài đặt (Settings) từ menu thả xuống để xem các tùy chọn ở bên trái trang.

Hãy để ý những con số màu xanh lá cây trong ebooklet này.

Chúng sẽ giúp quý vị tìm các cài đặt quản lý riêng tư trên Facebook.

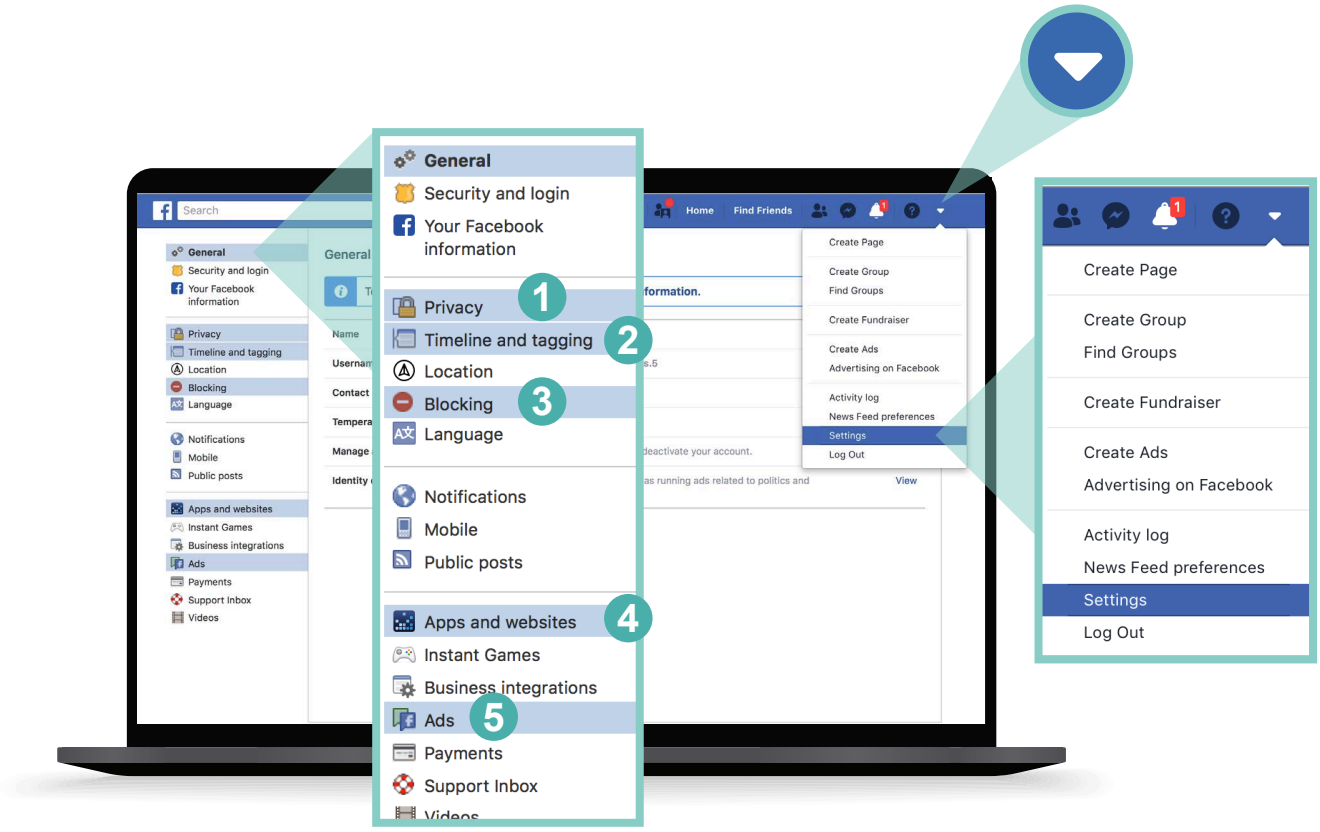

Tôi muốn quyết định ai có thể xem bài đăng của tôi

1 **Settings (Cài đặt) > Privacy (Riêng tư) > Who can see your future posts (Ai có thể xem bài đăng trong tương lai của quý vị)**

Quý vị nên để nó ở chế độ Friends (Bạn bè), thay vì Public (Công chúng), hoặc chọn chế độ chỉ cho phép những người bạn được chọn xem bài đăng của quý vị.

Quý vị cũng có thể quyết định ai có thể xem quý vị viết những gì hoặc đính kèm theo bài đăng các hình ảnh hoặc video. Chỉ cần chọn Friends (Bạn bè), sau đó chọn trong menu đó.

Tôi muốn kiểm soát ai có thể liên lạc với mình

1 **Settings (Cài đặt) > Privacy (Riêng tư) > How people can find and contact you (Người khác có thể tìm và liên lạc với quý vị ra sao)**

Chọn ai có thể gửi yêu cầu kết bạn cho quý vị (ví dụ Everyone (Mọi người) hay chỉ Friends of Friends (Bạn của Bạn) và ai có thể xem danh sách Friends (Bạn) của quý vị. Quý vị cũng có thể giới hạn ai có thể tìm ra quý vị thông qua số điện thoại hoặc địa chỉ email của quý vị.

Tôi không muốn tên mình xuất hiện trên ảnh và tin do người khác đăng lên.

2 **Settings (Cài đặt) > Timeline and Tagging (Dòng thời gian và Gắn thẻ)**

Chọn ai có thể đăng trên Dòng thời gian (Timeline) của quý vị, ai có thể xem những gì người khác đăng trên Dòng thời gian (Timeline) của quý vị, và ai có thể xem bài đăng gắn thẻ quý vị. Quý vị cũng có thể rà soát các bài đăng có gắn thẻ mình trước khi chúng xuất hiện trên Dòng thời gian (Timeline) của quý vị.

Tôi muốn kiểm soát ai có thể liên lạc với mình

4 **Settings (Cài đặt) > Apps and Websites (Ứng dụng) và Trang mạng)**

Ngăn không cho Facebook chia sẻ thông tin của quý vị với các trang mạng khác như tuổi, giới tính và danh sách bạn bè của quý vị. Việc này sẽ ngăn không cho các trang mạng khác sử dụng thông tin để gửi quảng cáo cho quý vị.

Tôi muốn các cuộc trò chuyện của tôi được riêng tư

Facebook Messenger (Tin nhắn) **(a)** cho phép quý vị gửi tin nhắn riêng cho riêng bạn bè hoặc các nhóm nhỏ. Messenger (Tin nhắn) hoạt động như email, vì vậy các cuộc hội thoại không xuất hiện trên Dòng thời gian (Timeline) của quý vị để người khác xem.

Không phải lúc nào tôi cũng muốn người khác 'nhìn thấy' tôi đang sử dụng Facebook

Thanh Chat (Trò chuyện) **(b)** cho phép quý vị xem danh sách những người bạn đang sử dụng Facebook. Một chấm xanh lá cây bên cạnh tên của họ cho biết là họ sẵn sàng để trò chuyện.

Nếu không muốn người khác thấy quý vị đang sử dụng Facebook, nhấp vào biểu tượng cài đặt hình bánh xe răng cưa **(c)** trong thanh Chat (Trò chuyện) ở dưới cùng bên phải của trang và chọn Turn Off Active Status (Tắt Trạng thái Hoạt động) **(d)**.

Hãy cảnh giác với những lừa đảo 'trái tim cô đơn' trên Facebook

Những kẻ lừa đảo tạo tài khoản Facebook giả với hình ảnh đánh cắp và có thể đăng là người cô đơn, góa bụa hoặc ly dị và đang tìm bạn tâm tình. Họ thường liên lạc qua tin nhắn Facebook cá nhân hoặc các trò chơi quý vị có thể truy cập qua Facebook, như Words with Friends (Từ ngữ với Bạn bè). Họ sẽ cố gắng có được sự tin tưởng của quý vị trong nhiều tuần hoặc tháng trước khi dựng lên câu chuyện về khó khăn tài chính của họ.

Cần chú ý những gì

Hãy nghi ngờ những người rất nhanh chóng thể hiện tình cảm của họ với quý vị rồi sau đó ngụ ý là họ cần giúp đỡ về tài chính, hoặc những người nói rằng vấn đề tài chính đang ngăn cản họ gặp quý vị. Hãy cảnh giác với những sự không nhất quán trong câu chuyện của họ.

Các trò lừa đảo khác trên Facebook

Lừa trúng xổ số

Tin nhắn thông báo quý vị vừa trúng xổ số và để nhận tiền thưởng quý vị cần phải trả một khoản phí nhỏ. Quý vị cũng có thể được yêu cầu cung cấp thông tin cá nhân như chi tiết tài khoản ngân hàng và địa chỉ của quý vị.

Hãy nhớ rằng, việc chơi cá cược thật sẽ không bao giờ yêu cầu quý vị phải trả trước một khoản phí để nhận tiền thưởng, và quý vị không thể trúng xổ số hoặc giải thưởng nếu không tham gia.

Lừa đảo khẩn cấp giả

Tin nhắn tự xưng là của người nhà hoặc bạn bè trên Facebook nói rằng họ bị mắc kẹt ở nước ngoài hoặc đang trong tình trạng khẩn cấp và cần quý vị chuyển tiền cho họ. Hãy tìm hiểu trước khi quý vị gửi tiền đi.

Quý vị có thể làm gì

- Hãy cẩn thận về việc tin tưởng những người chủ động xây dựng tình bạn hay tình cảm rồi sau đó bắt đầu đề cập đến các vấn đề tiền bạc.
- Dùng Google Images (Hình ảnh) (images.google.com) để kiểm tra xem có phải các tấm hình của họ bị đánh cắp ở nơi khác không.
- Kiểm tra trang Facebook của họ để xem các nhận xét hoặc yêu thích về bài đăng của họ. Nếu không có nhiều, có thể danh sách Friends (Bạn) của họ là giả.
- Đừng chuyển tiền hoặc cung cấp chi tiết ngân hàng hoặc thẻ tín dụng của quý vị cho người mà quý vị chưa gặp trực tiếp.

Tôi nghĩ rằng tôi đã bị lừa đảo. Tôi phải làm gì?

- Nếu quý vị bị mất tiền, hãy liên lạc ngay với ngân hàng của quý vị để xem họ có thể dừng hoặc lấy lại các khoản tiền đã chuyển đi không.
- Trình báo cho Ủy ban Cạnh tranh và Người tiêu dùng Úc (Australian Competition and Consumer Commission) tại scamwatch.gov.au/report-a-scam
- Thay đổi mật khẩu trực tuyến của quý vị nếu cho rằng tài khoản trực tuyến của quý vị đã bị tiết lộ cho những người không nên biết.

Có sẵn các dịch vụ hỗ trợ nếu quý vị muốn nói chuyện với ai đó về việc bị lừa đảo.

Lifeline: 13 11 44
Beyondblue: 1300 22 4636
MensLine: 1300 78 99 78

Quảng cáo trên Facebook

Facebook cho quý vị thấy các quảng cáo về những thứ mà thói quen sử dụng của quý vị cho thấy quý vị đang quan tâm, và quý vị dễ bị nhầm là một trong những quảng cáo cho một bài đăng từ một người mà quý vị biết. Một quảng cáo trên Facebook sẽ có Tài trợ (Sponsored), Đề xuất (Suggested) hay Quảng cáo (Advertisement) ở góc trên cùng bên trái.

Facebook cố gắng tinh chỉnh quảng cáo như thế nào?

Quảng cáo quý vị nhìn thấy dựa trên thông tin mà Facebook biết về quý vị. Nó biết có thể quý vị quan tâm đến gì từ:

- hồ sơ của quý vị, bao gồm tuổi, giới tính và địa điểm của quý vị (bao gồm cả nơi quý vị kết nối internet)
- những thứ quý vị thích, chia sẻ hoặc bình luận trong
- các trang Facebook quý vị truy cập
- các tìm kiếm quý vị thực hiện trên Google hoặc một công cụ tìm kiếm khác - ví dụ, nếu quý vị tìm kiếm bảo hiểm y tế trong Google, có thể trên Facebook xuất hiện một quảng cáo từ một nhà cung cấp chăm sóc sức khỏe.

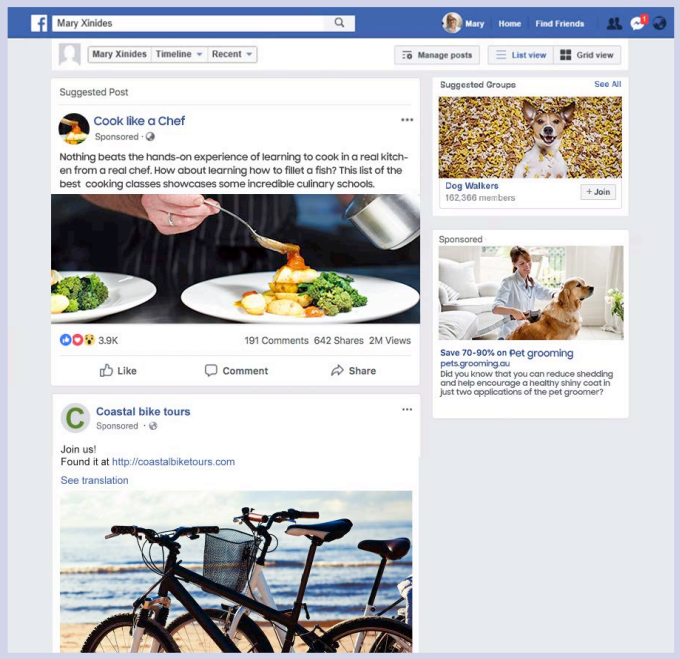

Kiểm soát những quảng cáo quý vị nhìn thấy

5 Settings (Cài đặt) > Ads (Quảng cáo) > Your Ad Preferences (Mong muốn Quảng cáo của Quý vị)

Có một loạt các tùy chọn trong menu Ad preferences (mong muốn quảng cáo) để kiểm soát những gì quý vị nhìn thấy. Quý vị có thể:

- xóa các chủ đề quan tâm
- xóa các nhà quảng cáo quý vị đã có tương tác
- kiểm soát những thông tin về quý vị mà nhà quảng cáo có thể truy cập
- ngăn cản các nhà quảng cáo theo dõi các hoạt động trực tuyến của quý vị khi không ở trên Facebook.

Các mẹo an toàn trên Facebook

Không đăng công khai các thông tin cá nhân như địa chỉ nhà hoặc nơi làm việc, số điện thoại, địa chỉ email và các chi tiết tài chính của quý vị.

Đừng cảm thấy bắt buộc phải chấp nhận mọi yêu cầu kết bạn quý vị nhận được. Đơn giản quý vị chỉ cần chọn lờ nó đi.

3 Settings (Cài đặt) > Blocking (Chặn)

Quý vị có thể sử dụng cài đặt Blocking (Chặn) để ngăn không cho người khác liên lạc với quý vị hoặc xem các bài đăng của quý vị. Họ sẽ không biết rằng quý vị đã chặn họ.